

Verteld Verleden

Uitwerking van het interview 17 A met:

R.F. van Heusden (1914 - 2009)

Cassette 17 A

De dato: 3 juli 2001

Lokatie: bij Roel van Heusden thuis in Den Haag, zijn eigen serviceflat

Onderwerp(en): Jongeren Vredes Actie (JVA)

Duur interview: 47:27 minuut

Naam en functie interviewer(s):

drs. P. Edelman (werkzaam bij het Humanistisch Archief, nu HHC)

Kader/context.

Sprekend humanisme/ onderzoek naar de Jongeren Vredes Actie (JVA)

Datum uitwerking: november 2010

Niveau van uitwerking: Indicatief (= globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking)

Drager: Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband.

Respondent:

Roelof Ferdinand (Roel) van Heusden is geboren op 2 december 1914 te Den Helder.

Roel was in de jaren '30 van de vorige eeuw actief in de Jongeren Vredes Actie (JVA), een pacifistische jongerenbeweging. Hij schreef artikelen in het JVA blad 'Vredesstrijd.'

Was tijdens de Tweede Wereldoorlog een inspirator van het kunstenaarsverzet tegen de Kultuurkamer. Was tijdens de oorlog de centraal beheerder (penningmeester) van 'Kunstenaarssteun'. Richtte na de oorlog de Stichting Kunstenaarsverzet 1942 – 1945 op. De stichting is voortgekomen uit het kunstenaarsverzet dat in de Tweede Wereldoorlog actie ondernam tegen de Duitse bezetters. Zij werd op 18 januari 1946 opgericht door Jac. Bot, L.P.J. Braat, L.J.A. van Dijk, H. van Eijk, H.S. van Hall, R.F. van Heusden en J. Schregardus die allen nauw betrokken waren bij het kunstenaarsverzet.

Organiseerde in 1995, samen met zijn goede vriend dr. Richter Roegholt, in de Nieuwe Kerk te Amsterdam, een tentoonstelling waarin kunstenaars die als gevolg van de oorlog het leven hadden verloren, werden geëerd. Roel overleed op 22 juni 2009, 94 jaar oud. Weduwnaar van Jantje Cornelia (Jannie) ter Brugge (Norg 04-04-1911 - 's-Gravenhage 02-09-2002). Zij overleed 91 jaar oud.

Naam respondent: Roel van Heusden (1914-2009)
 Onderwerp: Zijn jeugd en de Jongeren Vredes Actie (JVA)
 Datum/Jaar: 3 juli 2001
 Cassette: 17 kant A
 Duur: min/sec 47: 27
 Datum uitwerking interview: november 2010
 Naam bewerker: Trix Westeneng

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00.00	<u>Jeugd</u>	in streng orthodox gezin
00.25	Vader	onderwijzer Maassluis
02.00	Moeder	verpleegster - Roel tweede zoon uit gezin van vier
02.35	Opleiding	MULO electromonteur, stagair bij de Zuiderzeewerken
03.00	Secretaris Handelsbedrijf	in Amsterdam, ontmoet Jaap Gerhardt, Geheelonthoudersbeweging
04.19	Groothandelsbeweging	Werkt na de oorlog aan herstel relatie met Duitse industrie. Later in bestuur van VNO
06.50	Vader	maatschappelijk zeer betrokken, o.a. penningmeester Openbare Leeszaal.
07.50	Moeder	zat in emancipatiebeweging Aletta Jacobs, was waarschijnlijk lid van de vrijdenkersbeweging. Open sfeer ten opzichte van de moderne samenleving.
11.10	Huwelijk	Vrouw leren kennen in de JVA, verloofd in 1938, juni 1940 getrouwd.
15.10	Organisaties	Lid NBAS Den Helder via persoonlijke vriendschappen.
20.00	NBAS-JVA	Veel activiteiten van de NBAS gingen later vloeiend over in de JVA.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
24.07	NBAS Bondshuis Oldebroek.	RvH in Propagandacommissie voor ~ De mensen in de NBAS, zoals Jaap van Praag, Garmt Stuiveling, zijn belangrijk geweest voor de vorming van RvH. Ontwikkeling maatschappelijke betrokkenheid.
25.30	NBAS	beschouwde zichzelf als intellectuele elite.
28.20	JVA bestuursfuncties	1933 lid JVA en secretaris van afdeling Noord-Holland-Noord. Later gewestelijk bestuurslid.
28.51	bestuursfunctie bij Mercurius	vakbond voor kantoorpersoneel.
29.50	Drijfveer generatie	<i>Dat nooit weer</i> was voor de generatie, geboren in WO-I, een drijfveer zich te organiseren in vredesbewegingen en actief stelling te nemen tegen het nationaal-socialisme. Niet georganiseerd in politieke partijen.
32.02	Geheelonthouder	Tot 1950. Wilde ontschotting in de maatschappij.
34.00	Respect voor andere standpunten	Meest kenmerkend van de JVA. Geen polarisatie. Vrijheid van de mens erkend.
37.50	JVA koos geen politieke richting	Zette zich wel af tegen het communisme en nationaal-socialisme. Cultureel anarchisme kwam wel voor.
39.08	Indonesië conferentie.	JVA had anti-koloniaal standpunt.
41.20	OSP	RvH geen OSP (linkse afsplitsing uit SDAP)
43.15	Banning	(religieus socialisme)
47.27 EINDE		